

Olje- og energidepartementet

Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

Vår dato: 05 MAR 2013

Vår ref.: 201006400-46 kn/sso

Arkiv: 611

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Simen Sørli sso@nve.no

22 95 91 91

Statnett SF. Hamang transformatorstasjon. Oversendelse av klager og innsigelse.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) meddelte den 18.12.2012 Statnett konsesjon for ombygging av Hamang transformatorstasjon i Sandvika i Bærum kommune.

NVE har mottatt til sammen tre klager på konsesjonsvedtaket og har gjort forberedende behandling av disse i tråd med forvaltningsloven § 33. NVE kan ikke se at det er kommet frem vesentlige forhold i klagen som gjør at vi vil omgjøre eller oppheve vedtaket av 18.12.2012. Saken sendes herved til Olje- og energidepartementet for endelig behandling, jf. forvaltningsloven § 33.

Bakgrunn

NVE ga den 18.12.2012 Statnett konsesjon for ombygging av Hamang transformatorstasjon i Sandvika i Bærum kommune. Hamang transformatorstasjon er sentral for kraftforsyningen til Asker og Bærum kommuner og til Oslo Vest. Med bakgrunn i anleggets alder og tilstand mener NVE at det er nødvendig med større utskiftninger for å opprettholde forsyningssikkerheten og tilrettelegge for fremtidige spenningsoppgraderinger i regionen.

I søknaden fra Statnett ble det presentert to alternativer for ombygging av Hamang transformatorstasjon. NVE ga konsesjon til alternativ 1 med et konvensjonelt luftisolert 420 kV koblingsanlegg på samme areal som dagens Hamang transformatorstasjon. Søknadens alternativ 2 var å bygge ny transformatorstasjon med gassisolert koblingsanlegg på motsatt side av E16 fra dagens transformatorstasjon. Alternativ 2 er vesentlig dyrere enn alternativ 1, men åpner for å bruke arealet der dagens transformatorstasjon ligger til andre formål, for eksempel boligutvikling som Bærum kommune ønsker.

NVE la i konsesjonsvedtaket vekt på at alternativ 1 har betydelig lavere kostnader enn alternativ 2, og at det ikke vil medføre nye ulemper sammenlignet med dagens situasjon. Alternativ 2 er avhengig av at Statens vegvesen bygger ny tunnel for E16 før Statnett kan bygge en transformatorstasjon over tunnelen. Dette utsetter når en ny transformatorstasjon kan bygges med flere år, og vil kreve betydelig midlertidige investeringer i eksisterende transformatorstasjon. Samtidig vil det gi økt usikkerhet fordi

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthungsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

det er avhengig av framdriften til vegprosjektet. Alternativ 1 er ikke avhengig av vegprosjektet. Tiltaket tilrettelegger for riving av luftledning mellom Berger og Hamang, og frigjør derfor totalt sett areal sammenliknet med dagens situasjon. NVE vurderer at de arealmessige fordelene som forbindes med alternativ 2 ikke kan forsvare merkostnadene og usikkerheten rundt tidsaspektet.

I dette brevet har NVE sammenfattet og kommentert klagen som er blitt fremsatt. For øvrig vises det til notatet "Bakgrunn for vedtak" av 18.12.2012, ref. NVE 201006400-34, for beskrivelse av saksbehandlingsprosessen, sammenfatning av innkomne merknader og NVEs vurderinger.

Klager

NVE har mottatt tre klager på vedtaket som anses å ha rettslig klageinteresse. Bærum kommune har fremmet og opprettholdt innsigelse til konsesjonsvedtaket.

Følgende har klaget på NVEs vedtak om anleggskonsesjon vurderes å ha rettslig klageinteresse i saken:

- Ellen Svarstad Birkheim klager på vegne av beboerne i Maarveien 11, 13, 15 og 17.
- Jan Magnar Volle
- Gjettum Vel

Sammenfatning av klager

Ellen Svarstad Birkheim klager på vegne av beboere i Maarveien 11, 13, 15 og 17 i brev av 5.1.2013 på vedtak om tildelt anleggskonsesjon for Hamang transformatorstasjon. I brevet ber Birkheim Olje- og energidepartementet omgjøre NVEs vedtak, og gi konsesjon til søknadens alternativ 2. Klager er uenig i NVEs skjønnsutøvelse og mener alternativ 2 er det eneste fremtidsrettede alternativet.

Klagen er begrunnet ut fra følgende:

- Manglende dokumentasjon på stråling og støy. Klager mener trafostasjonene som bygges rundt transformatorene vil fungere som en "trompet" og medføre en forsterkning av transformatorstøyen for boliger i høydedraget over Hamang transformatorstasjon. Klager mener at alternativ 2 vil gi redusert stråling og støy for direkte berørte beboere, både sammenliknet med dagens situasjon og med løsningen NVE har gitt konsesjon til.
- Vedtaket anses uforenlig med planen for utvikling av Sandvika by på akse mot Vøyen
- Vedtaket strider mot Statnetts mål om redusert båndlegging av arealer i tettbygd strøk.

Gjettum Vel klager på vedtaket i brev av 11.1.2013 og stiller seg bak ovennevnte klage til de fire husstandene i Maarveien 11, 13, 15 og 17 som er medlemmer av Gjettum Vel. Gjettum Vel viser til at de i høringsuttalelse gikk inn for et anlegg i fjell som ikke lenger skulle representere en vesentlig støykilde. Gjettum Vel skriver at ved å legge anlegget i fjell – til en ekstrakostnad som Statnett har stipulert til 250 millioner kroner – frigjøres et stort areal som Statnett kan selge til fremtidig boligbygging. Gjettum Vel mener NVE ikke har tenkt på disse planene da de ga konsesjon til ombygging av transformatorstasjonen som et rent utendørs anlegg. De mener investeringen er lønnsom i et 50-årsperspektiv.

Jan Magnar Volle klager i brev av 17.1.2013 på vedtaket. Volle etterlyser dokumentasjon vedrørende støy i anleggs- og driftsperioden. Volle skriver at det i dag er til dels sterk støy fra både transformatorer, kraftledningene og når en ved sprengladninger legger om kursene på anlegget. Volle mener at tiltaket,

slik det er beskrevet, ikke kan godkjennes uten at det lages gode planer for hvordan de nærmeste naboene kan skjermes mot støy fra transformatorene. Volle skriver at støyen delvis kan aksepteres i dag siden det er et eksisterende anlegg, men ved nybygging på samme tomt må støyplagen vurderes som om det ikke skulle være anlegg på tomten i dag. Skal byggingen gjennomføres som planlagt, mener Volle at tiltakshaver må gjennomføre direkte dialog med de berørte parter for å finne beste støyreducerende tiltakene.

Volle skriver at han som nærmeste nabo reagerer på at han ikke har blitt kontaktet direkte før søknaden ble sendt inn til godkjenning.

Statnetts kommentarer til innkomne klager

Klagene er i henhold til forvaltningsloven § 33 sendt Statnett for uttalelse. Statnett kommenterte klagene i brev av 23.1.2013. NVE har under sammenfattet Statnett sine kommentarer.

Klage fra Ellen Svarstad Birkheim:

Statnett viser til omtale av magnetfelt i konsesjonssøknaden, punkt 4.7 og vedlegg 2 med situasjonsplan som viser anleggene og avstander til nærliggende hus. I tillegg har Statnett gjennomført magnetfeltberegninger som er sendt til NVE i e-post av 12.2.2013. Statnett viser til at magnetfelt for boligene Maarveien 11, 13, 15 og 17 bestemmes av kraftledningen Hamang – Bærum. Ved ombygging av Hamang transformatorstasjon vil innstrek til nytt koblingsanlegg flyttes litt nordover. Statnett sine beregninger viser at disse justeringene vil medføre kun marginale endringer av magnetfeltet ved de nærmeste husene.

Statnett er uenig i at transformatorsjakt ikke kan støydempes og mener den ikke fungerer som en ”trompet”. Statnett påpeker at de tre nye transformatorene kommer til å bli spesifisert med støynorm 65 db og at det saneres eldre transformatorer med støy oppimot 75 db. Dette skal ifølge Statnett gi en merkbart lavere støy ved boliger i Maarveien. Statnett ønsker å presisere at alternativ 2 ikke løser problemet med støy og at støyen for eksisterende boliger vest for Sandvikselva vil øke ved en eventuell ombygging etter alternativ 2.

Statnett påpeker at klager har mistolket Statnett sin målsetning når det blir gjengitt at Statnett har som mål å redusere båndleggingen av arealer i tettbygd strøk. Statnett skriver at i enkelte situasjoner kan det bli valgt tekniske løsninger og planløsninger som medfører redusert båndlagt areal, men at Statnett ikke har hatt dette som et bevisst mål. Statnett vil være forsiktig med å fristille areal rundt transformatorstasjonene. Dette for å sikre mulighet for utvidelser og oppgraderinger på lengre sikt.

Klage fra Gjettum Vel:

Gjettum Vel støtter klagen fra beboerne i Maarveien 11, 13, 15 og 17. Statnett viser til at fjellalternativet som Gjettum Vel ønsker har vært utredet og lagt til side på grunn av høye kostnader og en krevende teknisk løsning. Dette er utredet i brev til NVE av 21.11.2012, ref NVE 201006400-29.

Klage fra Jan Magnar Volle:

For klagen til Jan Magnar Volle viser Statnett til kommentarer over. Videre skriver Statnett at det vil være vanskelig å beskrive støy under anleggsperioden fordi det vil være anleggsaktivitet fra både Statens vegvesen og Statnett. Byggeperioden for Hamang transformatorstasjon vil være 2,5-3 år og støyen vil variere med hvilke oppgaver som utføres. Statnett vil begrense støyperioden til tidsrommet 07.00-19.00. Jan Magnar Volle nevner sprengladninger i klagen og Statnett påpeker at dette brukes ved skjøting av liner, noe som skjer sjelden. Statnett skriver at de ikke kan unngå dette men vil prøve å varsle naboer når dette blir gjennomført. Statnett vil holde informasjonsmøte for naboer før de starter byggeaktiviteten.

Innsigelsen

Statlige, regionale og lokale myndigheter har, i medhold av plan- og bygningsloven av 1.7.2009, innsigelses- og klagerett til konsesjonssøknader i medhold av energiloven, jmfør plan- og bygningsloven § 35-1.

Ved høring av konsesjonssøknaden fremmet Bærum kommune innsigelse til alternativ 1 i konsesjonssøknaden. Bærum kommune ønsker alternativ 2, et innendørs SF6-anlegg. Bærum kommune mener at alternativ 1 hindrer planer om byutvikling og boligutvikling mellom Sandvika og Vøyenenga.

Ved innsigelse skal det skal avholdes et møte mellom NVE og den etat som har fremmet innsigelsen. NVE og Bærum kommune hadde et slikt møte i NVEs lokaler den 16.11.2012, og referat fra møtet foreligger med ref NVE 201006400-28. Konklusjonen fra møte var at Bærum kommune opprettholder innsigelsen.

Bærum kommune har kontaktet NVE etter at det ble gitt anleggskonsesjon til alternativ 1, og ønsker at et notat administrasjonen har laget til formannskapet i Bærum kommune oversendes Olje- og energidepartementet. Notatet følger sammen med øvrige saksdokumenter som ref NVE 201006400-44. NVE har vurdert innsigelsen i "bakgrunn for vedtak" av 18.12.2012, og for kommentar til kommunens notat viser NVE til avsnittet i vurdering av klagegrunnene under "verdi av frigjort areal".

NVEs vurdering av innkomne klager

NVEs behandling i klagesaker følger av forvaltningslovens § 33. NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom nye opplysninger i klagen gir grunnlag for det, alternativt oversende klagen til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse. Etter forvaltningsloven § 33 andre ledd skal NVE avvise en klage dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger.

Klagegrunnene

I det videre vil NVE kommentere forhold som klagerne anfører, og som ikke tidligere er vurdert, eller som vi mener bør utdypes nærmere.

Elektromagnetiske felt

Statnett viser til magnetfeltberegninger i sine kommentarer til klagen. NVE har mottatt et notat med magnetfeltberegninger før og etter ombygging av Hamang transformatorstasjon, ref NVE 201006400-45. Statnett sine beregninger viser at i dag er Maarveien 17 innenfor 1,4 μ T, Maarveien 15 innenfor 1,0 μ T og Maarveien 13 innenfor 0,6 μ T. Samtidig er flere hus langs Dr. Barths vei mellom 0,4 og 0,8 μ T nivåene. Etter ombygging av Hamang transformatorstasjon vil magnetfeltene for disse boligene ligge på samme nivå. Det betyr at det er boliger som fortsatt vil ligge innenfor utredningsgrensen 0,4 μ T. Det er kraftledningen Hamang-Bærum som er årsaken til magnetfeltet for disse boligene.

Transformatorstasjonen fører ikke til at boliger vil få magnetfelt over 0,4 μ T og NVE har på bakgrunn av dette ikke bedt Statnett vurdere tiltak for å redusere magnetfelt. NVE har i vedtak av 18.12.2012 lagt til grunn at det vil bli marginale endringer i magnetfelt etter ombygging.

Støy

NVE har lagt til grunn at det fortsatt vil være noe støy fra anlegget, men vektlagt at nye transformatorer vil gi mindre støy enn dagens anlegg og viser til "bakgrunn for vedtak" av 18.12.2013.

Alternativ 2 i konsesjonssøknaden er et innendørs SF6-gassisolert anlegg som vil si at både transformatorene og koblingsanlegget vil plasseres inne i en bygning. Et SF6-gassisolert anlegg vil også

avgj støy. Siden SF6 alternativet innebærer en ny plassering av Hamang transformatorstasjon vil støy fra anlegget høres mindre for beboerne i Maarveien, men vil øke for andre.

Verdi av frigjort areal

NVE har gjort en helhetlig vurdering av positive og negative sider ved prosjektet i behandlingen av konsesjonssøknaden. Verdien av arealet som er mulig å frigjøre gjennom alternativ 2 har vært vurdert i saksbehandlingen. Anslått markedsverdi er langt lavere enn merkostnadene for ombygging etter alternativ 2.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak om konsesjon av 18.12.2012. Klagen oversendes derfor Olje- og energidepartementet til endelig avgjørelse i henhold til forvaltningsloven § 33.

Sakens dokumenter gjøres tilgjengelig for Olje- og energidepartementet i elektronisk versjon, via innsynsløsningen SeDok, jf. e-post av i dag til postmottak@oed.dep.no. En oversikt over sakens dokumenter er vedlagt.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Siv Sannem Inderberg
Siv Sannem Inderberg
seksjonssjef

Vedlegg: Oversikt over sakens dokumenter

Kopi, uten
vedlegg: Ellen Svarstad Birkheim
Jan Magnar Volle
Gjettem Vel v/Bunt Lie
Bærum kommune v/Ellef Ruud